

The Ideal Political System in Carl Schmitt's Political Philosophy

Mahdi Sadeghi AhangarKelaei¹ | Saeed Eslami^{✉ 2} | Behrooz DeylamSalehi³

¹ Ph.D. Candidate of Political Science, Chalous Branch, Islamic Azad University, Iran. Email: pad.mubabol1397@gmail.com.

² Corresponding Author, Associate Professor of Political Science Department, Chalous branch, Islamic Azad University, Iran. Email: eslameesaeed44@iauc.ac.ir

³ Assistant Professor of Political Science Department, Chalous branch, Islamic Azad University, Iran. Email: behrooz_daylamsalehi@yahoo.com

---

Article Info

ABSTRACT

Article type:

Research Article

Article history:

Received 26 May 2023

Received in revised from 27 May 2023

Accepted 23 June 2023

Published online 22 November 2023

Keywords:

ideal political system, government, sovereignty, exception, the political, political theology, radical democracy, Carl Schmitt

The issue of the nature of the state is one of the most important issues in political philosophy, and any interpretation of it will follow an interpretation of government ends, ideal government, and the necessity to obey the government, political legitimacy and freedom in its own way. The present study, which is theoretical in terms of its fundamental content, applies the theoretical framework of Mouffe's radical democracy, and focuses on one of the prominent figures of the political philosophy of public law in the 20th century, and finally attempted to answer the main question of what is the ideal government the type and the nature of it in the political theology of Karl Schmitt? The results illustrate that the understanding and interpretation of the nature of the state as well as the desired government in Schmitt's political philosophy and political theology in the light of understanding the fundamental concepts in his thought such as political theology is political matter, rule friend/enemy/independent dictatorship, sovereignty, the concept of exception in criticism of European liberal parliamentary system, negative anthropology, adaptation of citizenship to political nationality, criticism of the concept of majority in liberal democracy. The results also state that Schmidt's ideal government is compatible with the identity-oriented type of radical democracy. The significance of the study dates back to the growing criticism of liberal democracy and the emergence of radical democratic governments, especially in Latin America.

Cite this article: Sadeghi AhangarKelaei, M.; Eslami, S. & DeylamSalehi, B. (2023). The Ideal Political System in Carl Schmitt's Political Philosophy. *Journal of Philosophical Investigations*, 17(44), 467-487. <https://doi.org/10.22034/JPIUT.2023.56825.3542>

© The Author(s).

<https://doi.org/10.22034/JPIUT.2023.56825.3542>

Publisher: University of Tabriz.

Extended Abstract

Introduction

Carl Schmitt (1885-1888) is a prominent German jurist and theorist who is known as the Hobbes of the 20th century and also a controversial thinker. Most of his works were focused on government, sovereignty, the nature of politics, international law and order, political theology and modernity.

Schmidt's most influential book was written during the Weimar period in Germany which was a response to many problems in which the political order concerned him. The Weimar Republic (1933-1919) was Germany's first attempt to establish a liberal democratic constitutional order. Schmidt's endeavor focuses on moments of emergency such as war or "exception," when normal rules are being suspended.

In the general view, Schmidt's long and eventful life from the beginning of the 20th century to the end, reflected four events in his homeland Germany: the absolute regime of Wilhelm II, the failed Weimar Republic, the totalitarian Germany of the Naziera, and the Federal Democratic Republic of Germany. Schmidt's major works during the Weimar period are Dictatorship (1921), Political Theology (1922), The Crisis of Parliamentary Democracy (1923), Legality and Legitimacy (1932), The Concept of the Political (1932), and his masterpiece, Constitutional Theory (1928).

Methodology

This paper applies Mouffe's theory of radical democracy. Radical democracy considers the radical expansion of equality and freedom, and also seeks to realize the idea that democracy is an incomplete, comprehensive, continuous and discursive process. Radical democracy includes three variants: agonistic radical democracy in Laclau and Mouffe's reflection, consultative in Habermas and Rawls's reflection, and autonomous in Cornel West and Paulo Verno's reflection. However, the radical democracy of Laclau and Mouffe has been the most popular and also criticized. Chantal Mouffe is seeking to rebuild liberal democracy through analyzing Schmidt's thoughts, although against Schmidt.

Discussion

The study attempted to demonstrate the desired political system in Schmitt's political theology in a system of key concepts in his works such as: Schmitt's political theology elements; Criticism of Hobbes' Leviathan, concept of political matter, state of exception, dictatorship, democracy, critique of liberal democracy, concept of political identity, friend of enemy/political community, political nationality, majority and minority/negative anthropology... that Schmitt's desired political system is radical identitarian democracy. While, in Schmitt's thought, democracy is synonymous with returning to the political entity of the state, which is rooted in the unity of a specific nation and also has a specific political identity. According to Schmidt, the government is the result of this primary identity. Schmidt, however, regarding the triple concept of Leviathan (mortal god, king and

machine), doubts Hobbes's mechanical theory, Leviathan, as a machine (man-made), emphasizes that Hobbes intended to show that absolute power is the best way to run the government. Hobbes chooses Leviathan as a deadly dragon, a giant sea monster, and a great man. According to Schmidt, the government acts as a tool and machine for both liberals and Marxists. Independently of any political goal and belief, Schmidt demonstrates how the state, as a machine and tool made by man, overthrows the mortal God. Moreover, Schmidt emphasizes that as soon as the collective determines the criteria of friend/enemy, political society is formed. From this point of view, the political community is not the product of the social contract, but rather the product of the political thing (friend/enemy border). From this point of view, the political society is a pre-contract, not a product of the contract. According to Schmidt, all original political thought is rooted in negative anthropology. With this definition, the political nation (nationality) is consistent with citizenship, a completely identitarian nationality. In fact, Schmidt's critique of liberalism begins with this point. That liberal democracy is incapable of social establishment by accepting the diversity of dimensions of citizenship. Even if achieved, it is an unrealistic and undesirable goal. According to Schmidt, liberal politics is taming the government under the name of protecting individual freedom, which is, depoliticizing original politics.

Conclusion

In Schmitt's thought, the political matter is the original foundation of political identification which is based on the political character with the friend and enemy as it is the difference between the political matter and other areas such as ethics and economics. Political matter is a concept with the highest limit of disagreement (killing the enemy) and the highest limit of cooperation (sacrifice one's life for own society). Another noteworthy point in terms of result is that the emergence of dictatorship is rooted in the emergence of political society relying on the political matter of friend/enemy and that the political matter is the public realm, not private. This is where the concept of majority in the theory of liberal democracy is criticized. Schmidt believes that if a willing minority defines its own identity with others, it is democratic in its own way. In this sense, independent dictatorship has a democratic content. Because defending the political cause is the only goal that justifies killing others and sacrificing life. Although Schmidt is not against the foundations of liberal economic freedom, he considers liberalism to be a failure in political construction. In a summary, it is possible to make the hypothesis that the ideal political system in Schmitt's political theology is a government of the type of radical, identity-oriented democracy, which has a high capacity of independent dictatorship.

نظام سیاسی مطلوب در فلسفه سیاسی کارل اشمیت

مهدی صادقی آهنگر کلائی^۱ | سعید اسلامی^۲ | بهروز دیلم صالحی^۳

^۱ دانشجوی دکتری علوم سیاسی، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی، ایران. رایانامه: pad.mubabol1397@gmail.com

^۲ (نویسنده مسئول)، دانشیار گروه علوم سیاسی، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی، ایران. رایانامه: eslameesaeed44@iauc.ac.ir

^۳ استادیار گروه علوم سیاسی، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی، ایران. رایانامه: behrooz_daylamsalehi@yahoo.com

اطلاعات مقاله

چکیده

مسئله ماهیت دولت از جمله مهم‌ترین مسائل فلسفه سیاسی است و هر تفسیری از ماهیت دولت در نوع خود، تفسیری از غایات حکومت و بهترین شکل دولت است؛ از این‌رو، ضرورت اطاعت از دولت، مشروعيت سیاسی و آزادی را به دنبال خواهد داشت. تحقیق حاضر که از حیث محتوا بنیادی نظری است، با چارچوب نظری دموکراسی رادیکال موفه با تمرکز بر یکی از چهره‌های بر جسته فلسفه سیاسی و حقوق عمومی در قرن بیستم، تلاش نموده تا به این سوال اصلی پاسخ دهد که حکومت مطلوب در الهیات سیاسی کارل اشمیت، چه نوع حکومتی و وجود چه ماهیتی است. حاصل این تحقیق نشان می‌دهد که فهم و تفسیر ماهیت دولت و همچنین حکومت مطلوب در فلسفه سیاسی و الهیات سیاسی اشمیت، در پرتو فهم مفاهیم بنیادی در اندیشه او می‌باشد؛ یعنی الهیات سیاسی، امر سیاسی، قاعده دوست/ دشمن/ دیکتاتوری مستقل، حاکمیت، مفهوم استئنا در نقد نظام پارلمانی لیبرال اروپایی، انسان‌شناسی منفی، انطباق شهروندی با ملیت سیاسی، نقد مفهوم اکثریت در دموکراسی لیبرال است. همچنین مشخص می‌شود که حکومت مطلوب اشمیت، با نوع دموکراسی رادیکال هویت‌گرا قابل انطباق می‌باشد. از این رو اهمیت این تحقیق، به نقد روزافزون دموکراسی لیبرال و ظهور دولت‌های دموکراتیک رادیکال، خاصه در آمریکای لاتین بازمی‌گردد.

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۳/۲۵

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۳/۲۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۴/۰۲

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۹/۰۱

کلیدوازه‌ها:

حاکمیت، استئنا، نظام سیاسی،

الهیات سیاسی، دموکراسی

رادیکال، کارل اشمیت

استناد: صادقی آهنگر کلائی، مهدی؛ اسلامی، سعید و دیلم صالحی، بهروز. (۱۴۰۲). نظام سیاسی مطلوب در فلسفه سیاسی کارل اشمیت، پژوهش‌های فلسفی، ۱۷(۴۴)، ۴۶۷-۴۸۷. <https://doi.org/10.22034/JPIUT.2023.56825.3542>

مقدمه

کارل اشمیت^۱ (۱۸۸۸-۱۹۸۵) حقوقدان و نظریه پرداز برجسته آلمانی و متفکری بحث برانگیز که به هابز^۲ قرن بیستم شهرت یافته، عده آثارش بر دولت و حاکمیت، ماهیت امر سیاسی، حقوق و نظام بین الملل، الهیات سیاسی و مدرنیته متمرکز است. تأثیرگذارترین اثر او در دوره واایمار^۳ در آلمان نوشته شد که پاسخی بود به بسیاری از مشکلاتی که در آن نظام سیاسی نظر او را جلب کرد. جمهوری واایمار (۱۹۱۹-۱۹۳۳) اگرچه اغلب به عنوان یک شکست تلقی می‌شود اما اولین تلاش آلمان برای ایجاد نظام قانون اساسی لیبرال دموکراتیک بود. از نظر اشمیت، چیزی که جمهوری واایمار را به شکست کشاند، رشد احزاب و جنبش‌های اجتماعی ضد سیستم، بهویژه کمونیست‌ها و نازی‌ها، همراه با رکود بزرگ (۱۹۲۹) بود که اعتماد به جمهوری را تضعیف کرده، افراط‌گرایی سیاسی را دامن زد. کار اشمیت همچنین به لحظات اضطراری جنگ یا «استننا» متمرکز است؛ مانند زمانی که قوانین عادی به حالت تعليق درمی‌آیند. او فکر می‌کرد که چنین لحظاتی، حقایق عمیقی را در مورد سیاست آشکار می‌کند. به تعبیر او تصمیم در باب «استننا»، تصمیم به معنای درست کلمه است؛ در حالی که نادر بودنشان به پنهان کردنشان کمک می‌کند (اشمیت، ۱۳۹۳، ۵۱).

اشمیت عمیقاً تحت تأثیر توماس هابز قرار داشته و او را یکی از فهیم‌ترین و منظم‌ترین متفکران تاریخ اندیشه سیاسی می‌دانست. گرچه برخی اعتقاد دارند که ریشه‌های فکری او به تلفیق آراء و نظریات اندیشمندانی چون ماکیاولی^۴، هابز، دومیستر^۵ و پوفندورف^۶ می‌رسد (نظری، ۱۳۹۴، ۹۲). در یک نگاه کلی، زندگی طولانی و پرحداده اشمیت از ابتدای قرن بیستم تا پایان آن، بازتاب چهار واقعه در وطنش آلمان بود: رژیم مطلقه ویلهلم دوم^۷، جمهوری شکست‌خورده واایمار، آلمان عصر تمامیت‌خواه نازی‌ها و جمهوری دموکراتیک فدرال آلمان (میرهانریش و سایمونز^۸، ۲۰۱۶).

آثار عده اشمیت در دوران واایمار عبارتند از: دیکتاتوری (۱۹۲۱)، الهیات سیاسی (۱۹۲۲)، بحران دموکراسی پارلمانی (۱۹۲۳)، قانونمندی مشروعيت (۱۹۳۲)، مفهوم امر سیاسی (۱۹۳۲) و نظریه مشروطه (۱۹۲۸) که شاهکار اوست. دیکتاتوری یک مطالعه تاریخی است که شکلی تمایز از دیکتاتوری پس از انقلاب فرانسه را مطرح کرده، الهیات سیاسی نظریه‌های اشمیت را در مورد حاکمیت و استثناء بیان می‌کند. بحران و قانونمندی حاوی نقدهای قدرتمندی از پارلماناریسم لیبرال^۹ است؛ مفهوم امر سیاسی که با معیار تمایز دوست/ دشمن، به عنوان جوهر سیاسی دولت مطرح شده و نظریه مشروطه، استدلالی سیستماتیک برای نظام مشروطه شبہ‌لیبرال است. این آثار با هم به تشخیص و تحلیل مشکلات دموکراسی‌های لیبرال همچون واایمار می‌پردازند.

¹ Carl Schmitt

² Thomas Hobbes

³ Weimar

⁴ Machiavelli

⁵ De Maistre

⁶ Pufendorf

⁷ Wilhelm II

⁸ Meierhenrich & Simons

⁹ liberal parliamentarism

آثار برجسته بعدی اشمیت عبارتند از: نوموس زمین^۱ (۱۹۵۰)، مطالعه حقوق بین‌الملل و تئوری پارتبیان (۱۹۶۳) که در مورد جنگ‌های نامنظم و آن‌چه ما امروزه شورشی می‌نامیم، نوشته شده است؛ لذا استنتاج دولت (حکومت) مطلوب در الهیات سیاسی کارل اشمیت در این تحقیق، مستلزم فهم و تفسیر درست از مقاومت اساسی در اندیشه اوست؛ اما آن‌گونه که اشنایدر^۲ مطرح می‌کند، اشمیت در قامت یک نقشه‌کش و طراح نظم در سامان سه‌گانه‌ای می‌اندیشد. موتیف و هسته اصلی اندیشه سه‌گانه اشمیت مثلث سیاسی، حقوقی و فرهنگی بود و نظم و نگرانی او نیز حول محور نظم و ماهیت آن سامان یافته است (میرهانریش و سایمونز، ۲۰۱۶، ۵).

کارل اشمیت متفکری بحث‌برانگیز است و علت اصلی این امر، پذیرش شغل آکادمیک در آلمان نازی و حمایت از حزب ناسیونال سوسیالیست آلمان بوده است. همچنین یکی از دلایلی که اشمیت بدین ویژگی خوانده می‌شود این است که، آثار او مجموعه‌ای از انتقادات نافذ از لیبرالیسم را ارائه می‌کند. خوانندگان و منتقدین بی‌شمار او در غرب (زندگی و حرفة اشمیت: بندرسکی^۳، ۱۹۸۳؛ بالاکریشنا^۴، ۲۰۰۰؛ مهرینگ^۵، ۲۰۰۹)، نشان می‌دهد که او با شور و شوق بی‌مورد، خود را وقف وظایفی مانند دفاع از رویه قضایی آلمان، قتل‌های غیرقانونی هیتلر از مخالفان سیاسی و پاکسازی یهودیان نموده است (گراس^۶، ۲۰۰۷؛ مهرینگ، ۲۰۰۹).

اگرچه برخی از نویسندهای اشمیت و شخصیت فرست طلبانه‌اش اشاره می‌کنند، اما قرابت ایدئولوژیک او با نازیسم را انکار می‌کنند (بندرسکی، ۱۹۸۳، ۱۹۵-۳۴۲؛ شواب، ۱۹۸۹). گروهی از نویسندهای همدل با اشمیت استدلال می‌کنند که تحلیل اشمیت از مشروطیت لیبرال در دوره وایمار را باید از حمایت او از حزب ناسیونال سوسیالیسم آلمان جدا کرد؛ گرچه تأکید می‌کنند تحلیل‌ها و نقدروشنگرانه او از پیش‌فرض‌های سیاسی یک سیستم قانون اساسی لیبرال کماکان قابل اعتنا و غیرقابل انکار است (بندرسکی ۱۹۸۳؛ شواب^۷، ۱۹۸۹؛ گوتفرید^۸، ۱۹۹۰؛ کندی^۹، ۲۰۰۴؛ شوپمن^{۱۰}، ۲۰۱۷).

بین چپ‌گرایان، آثار اشمیت اغلب برای نشان دادن قرابت بین لیبرالیسم صرفاً اقتصادی و اقتدارگرایی سیاسی مطرح شده است (ماوس^{۱۱}، ۱۹۸۰؛ کریستی^{۱۲}، ۱۹۹۸). علاوه بر این، دیدگاه‌های اشمیت در مورد حاکمیت و قدرت‌های اضطراری اغلب به عنوان مبنای فکری

^۱ Nomus of the Earth

^۲ Schneider

^۳ Bendarsky

^۴ Balakrishna

^۵ Mehring

^۶ Grass

^۷ Schwab

^۸ Gottfried

^۹ Kennedy

^{۱۰} Schupmann

^{۱۱} Mauss

^{۱۲} Cristi

درخواست‌های معاصر برای قدرت اجرائی قوی بدون محدودیت‌های قانونی در نظر گرفته می‌شوند (دیزنهاوس^۱، ۲۰۰۶، ۵۴-۳۵؛ شوئمن^۲، ۲۰۰۶؛ پوزنر و ورمول^۳، ۲۰۱۰، ۳۳). در نهایت، تعداد فزاینده‌ای از نویسندگان بر استدلالات خاص اشمیت تمرکز کرده، که ارزش توسعه در یک زمینه سیستماتیک را دارند. دو نقطه کانونی مورد توجه اخیر در نظریه اشمیت شامل: تمرکز بر حاکمیت دموکراتیک و تمرکز بر مفهوم نظام بین‌المللی می‌باشد.

در میان پژوهشگران ایرانی، الهیات سیاسی با ترجمه لیلا چمن‌خواه از انتشارات نگاه معاصر (۱۳۹۰) اقبال قابل توجهی را برانگیخته است. از جمله پژوهش‌های صورت گرفته در آثار او عبارتند از: «اشمیت و امر سیاسی (بازسازی یک پرتره بحث‌انگیز)» (نظری، ۱۳۹۵)، «بازخوانی انتقادی مفهوم امر سیاسی در نظریه کارل اشمیت» (نظری، ۱۳۹۴)، «الهیات سیاسی و امر استثناء (کارل اشمیت و مسئله حاکمیت)» (کاوندی و حیدری، ۱۳۹۵)، «روایت تعلوژیکال از امر سیاسی در اندیشه کارل اشمیت» (حمدی، ۱۳۹۴)، «مناطق استثنای در فلسفه سیاسی کارل اشمیت» (اکبری و همکاران، ۱۳۹۳)، «بررسی تطبیقی رابطه دین و سیاست در اندیشه کارل اشمیت و محمد مجتبهد شبستری» (ابوالحسنی و همکاران، ۱۴۰۰)، «اندیشه کارل اشمیت و مسئله هویت‌های واکنشی در جغرافیای سیاسی اندیشه معاصر» (موسوبیان و همکاران، ۱۳۹۹)، «مقایسه الهیات سیاسی یوهانس باپتیست متز^۴ و کارل اشمیت» (افخم و همکاران، ۱۳۹۹) و «تأثیرپذیری نوآور آسیاگرایی روی از محافظه‌کاری انقلابی آلمان و بررسی موردی رابطه آرای الکساندر دوگین^۵ و کارل اشمیت» (انوری و کولاپی، ۱۳۹۹).

در این پژوهش از نظریه دموکراسی رادیکال موفه^۶ سود جسته‌ایم. دموکراسی رادیکال به گسترش رادیکال برابری و آزادی توجه دارد و به دنبال تحقق این ایده است که دموکراسی فرآیندی فراگیر و مستمر و گفتمانی است. دموکراسی رادیکال سه نوع است: (۱) دموکراسی رادیکال آگونیستی^۷ در اندیشه لاکلاو^۸ و موفه (موفه، ۱۹۹۵، ۲۳۶)، (۲) مشورتی در اندیشه هابرمان و راولز^۹ و (۳) خوداختاری در اندیشه کرنل وست و پائولو ویرتو^{۱۰}؛ لیکن دموکراسی رادیکال لاکلاو و موفه بیشترین اقبال و بیشترین انتقادها را در پی داشته است. شانتال موفه در صدد بازسازی لیبرال دموکراسی از طریق واکاوی اندیشه‌های اشمیت و البته علیه او می‌باشد (موفه، ۱۳۹۸، ۱۶).

دلایل انتخاب دموکراسی رادیکال در این تحقیق، تمرکز موفه بر رویکرد هنجاری/ هستی‌شناسانه در قیاس با رویکرد توصیفی/ روش‌شناسنامه به عنوان شیوه‌ای از زندگی مبتنی بر قدرت است که تحقق واقعی آن مستلزم گسترش دایره شمولیت دموکراتیک به همه اشار است. او در کتابش

¹ Dyzenhaus

² Scheuerman

³ Ponser & vermeul

⁴ Johannes Baptist Metz

⁵ Alexander Dugin

⁶ Mouffe's Chantal

⁷ Agonistic Radical Democracy

⁸ Laclau Ernesto

⁹ Habermas & Rawls

¹⁰ Cornell West & Paolo Verno

با عنوان «بازگشت به امر سیاسی»، با نقد جریان‌های اجماع محور نافی تضاد و آنتاگونیسم^۱، با تأکید بر آگونیسم و اختلاف بهجای نظریه گفت‌وشنودی در اندیشه دموکراسی هابرماسی، معتقد است امر هژمونیک با تأکید بر تحالف در سیاست، موجب جبهه‌بندی در میان نظامهای مختلف شده، می‌توان از آن برای پیشبرد دموکراسی تکثیرگرا به جای ایده‌آل جهان‌وطنی لیبرال‌ها بهره گرفت (موفه، ۱۹۹۵، ۲۳۵). به تعبیر دیگر، یک هژمونی دموکراتیک رادیکال هنگامی حاصل می‌شود که یک برنامه صاحب صلاحیت در چندین حوزه مباحثه عمومی برتری کسب نماید (نش، ۱۳۸۴^۲).

۱. الهیات سیاسی اشمیت

اشمیت در الهیات سیاسی از همان ابتدا تکلیف خود را با خواننده مشخص می‌کند و می‌نویسد: تمام مفاهیم مهم نظریه مدرن دولت، مفاهیمی عرفی هستند (اشمیت، ۱۳۹۲، ۷۵). این در حالی است که مایر نشان می‌دهد منبع اصلی دانش اشمیت در وحی است، نه خرد (مایر، ۱۹۸۸، ۴۳). اشمیت در الهیات سیاسی تأکید می‌کند:

ایده دولت قانون‌گذار مدرن همراه با خدایپرستی، یعنی همان الهیات و متافیزیکی تفوق یافت که معجزه را از صفحه روزگار محو نمود (اشمیت، ۱۳۹۰، ۷۵).

عقل‌گرایی روشنگری، استثنای را در هر شکلی به کناری نهاد (اشمیت، ۱۳۹۰، ۷۶).

توضیح اینکه استثناء در رشتہ حقوق همان معجزه در الهیات تلقی می‌شود. این نقد آشکارا مشابه با نقد ادموند برگ^۳ در مخالفت با عقل روشنگری و مرثیه کلریچ^۴ شاعر انگلیسی است که ادعا می‌کرد همین عقل روشنگری بوده که مسیح را بردار آویخت (بشيریه، ۱۳۷۵، ۳۲۲). اگرچه درک اندیشه سیاسی اشمیت و نظام سیاسی مطلوب وی بدون ارجاع به دیگر اضلاع سه‌گانه اندیشه او، یعنی سیاسی، حقوقی و فرهنگی، قابل درک نیست (میرهانریش و سایمونز، ۲۰۱۶، ۵۵). همچنین، اشمیت معتقد است که مدرنیته، بازسازی نظام کلیسا‌ای کاتولیک است به زبان روز، که در آن همانندی‌های زیر برقرار گردیده است:

- خدا به قانون گذار؛

- معجزه به استثنای؛

- کتاب مقدس به کتاب قانون؛

- کلیسا و نظام کشیشی به پارلمان و دموکراسی؛

- تفکرات شیطانی در حوزه الهیات به اندیشه سکولار و پلورالیسم؛

- تصمیم‌گیری کلیسا‌ای و حاکمیت مطلق آن به اصول نمایندگی و جانشینی؛

¹ antagonism

² Kate Nash

¹ Edmund Burke

² Coleridge

- (پاپ جانشین خدا روی زمین است و این جانشینی منبع اقتدار است) به (نمایندگانی که به واسطه رأی مردم، صاحب قدرت شده است):

- (در اندیشه دینی، مشروعيت از طرف خداست) به (در اندیشه مدرنیته، مقبولیت و مشروعيت از طرف مردم) (حیدری، ۱۳۹۴، ۲۹).

برخلاف متفکران یونانی که تاریخ برایشان به معنای تاریخ سیاسی بوده، تاریخ در اندیشه یهود و مسیح، تاریخ رستگاری است و فلسفه تاریخ، محصل ایمان و اعتقاد به هدف نهایی است (لویت، ۱۳۹۷، ۲۴-۲۵).

این که رستاخیز مسیح همان ساختار انقلاب‌های مدرن را دارد، رویه حقیقتی سیاسی است که رویه‌های پیشین را منقطع می‌کند (شکورزاده و باقرشاھی، ۱۳۹۹، ۱۳): حال آن که انسان مدرن به مشیت و تقدیر باور نداشته، به خیال خودش می‌تواند آینده را خلق کرده یا خودش زمینه تحقق آن را فراهم آورد (لویت، ۱۳۹۷، ۳۳).

۲. اشمیت و نقد لویاتان^۱ به مثابه مصنوع انسانی در نظریه دولت هابز

گام اول در فهم دولت مطلوب در اندیشه اشمیت، مرزگذاری حاکم موردنظر او با لویاتان مورد نظر توomas هابز، علی‌رغم تاثیرپذیری غیرقابل انکار وی از هابز است. لویاتان در نظریه دولت توomas هابز، با عنوان فرعی «معنا و شکست یک نماد سیاسی»، اثری از اشمیت است که یکی از انتقادی‌ترین الهامات نظری او را بازیینی می‌کند. خود متن با مروری بر تاریخ مذهبی شخصیت اسطوره‌ای «لویاتان» آغاز می‌شود (اشمیت، ۱۹۳۲، ۹): اما نقد اشمیت از هابز با درک هابز از دولت به عنوان یک «ماشین» آغاز می‌شود که توسط حاکم به حرکت درمی‌آید. اشمیت می‌گوید:

این در واقع فقط ادامه دوگانه‌انگاری دکارت^۲ از انسان میان ذهن و عین است (آپیا، ۱۳۸۷، ۲۷-۳۶).

هابز برای مفهوم‌سازی دولت به عنوان ماشینی که حاکم مانند روح آن است، آن را فقط به عنوان یک ساختار مکانیکی معرفی کرده که دوگانگی دکارتی را به نظریه سیاسی منتقل می‌کند. این نقد سیاست‌زدایی لیبرال را بیشتر می‌نمایاند (اشمیت، ۱۹۳۲، ۵۸).

نقد اشمیت از هابز دو گونه است؛ اولاً، هابز شکاف را به سوی درک لیبرال از حقوق فردی بازمی‌کند (مانند حق بر «عقل خصوصی») که اشمیت معتقد جدی آن بود (اشمیت، ۱۹۳۲، ۵۶). ثانیاً، این امر پایه اولیه جامعه لیبرال را که از نظر اشمیت کرتگرایی بود، تشریح می‌کند. چنین جامعه کرتگرایی فاقد همگونی ایدئولوژیک و هویت گروهی ملی بود که هر دو از نظر اشمیت مقدمات اساسی یک جامعه دموکراتیک بودند. او هابز را معتقد‌دانه دنبال کرد تا به نتیجه دلخواه خود برسد (طباطبایی، ۱۳۹۵، ۱۳۲-۱۳۳).

¹ Karl lowith

¹ Leviathan

² Descartes

اشمیت علیرغم انتقاداتش، کتاب را با تجلیل از هابز به پایان می‌رساند و او را در کنار نظریه پردازان دیگری مانند نیکولو ماکیاولی و جیامباتیستا ویکو^۱ که برای شان ارزش زیادی قائل است، قرار می‌دهد (اشمیت، ۱۹۳۲، ۸۵). نکته جالب توجه آن که قبل از سال ۱۹۳۳، اشمیت از این استدلال برای مخالفت با تصرف قدرت توسط نازی‌ها به شکل قانونی استفاده کرد (بندرسکی، ۱۹۸۳، ۹۱-۱۰۷).

۳. مفاهیم کلیدی در اندیشه سیاسی کارل اشمیت

مفهوم امر سیاسی: امر سیاسی در اندیشه اشمیت مفهومی بسیار کلیدی است. کارل اشمیت نظریه پردازی است که کتابش «مفهوم امر سیاسی» تأثیر زیادی هم بر «چپ» ضد لیبرال وهم «راست» ضد لیبرال بر جای گذاشت (جی. پالمر^۲، ۲۰۱۶، ۷). رد کامل لیبرالیسم کلاسیک توسط اشمیت و سازش ناپذیری اش با آن، الهام‌بخش حملات جناح‌های چپ و راست علیه مدارا، اقتصاد بازار، دولت محدود و صلح بوده است. اسلامی ژیژک^۳ فیلسوف مارکسیست تشخیص داد که هر دو نوع تفکر سیاسی ضد لیبرال، تمایز دوست و دشمن اشمیت را دربرمی‌گیرد. برای چنین متفکرانی، چه چپ و چه راست، تعارض-«تضاد ذاتی»- سازنده زندگی مشترک انسان است (ژیژک، ۱۹۹۹، ۱۸-۳۹). لذا در سال‌های اخیر، «نظریات کارل اشمیت» از انتشارات چپ افراطی ظهرور کرده است (هارت و نگری، ۲۰۰۱، ۶۶-۸۵).

به باور هارت و نگری در کتاب/مپراتوری، شاید دیگر امپریالیسم وجود نداشته باشد، اما همچنان زنده و پویا است.

اشمیت در جمله معروف خود ادعا می‌کند که شاخص سیاست با دیگر مقولات جامعه انسانی، تمایز بین دوست و دشمن است. به تعبیر اشمیت، این شاخص در زندگی انسان ازی است (میرهانریش و سایمونز، ۲۰۱۶، ۲۹۵). وی توضیح می‌دهد که تمایز بین دوست و دشمن اساساً امری عمومی است و خصوصی نیست. ممکن است افراد دشمنی شخصی داشته باشند، اما دشمنی شخصی یک پدیده سیاسی نیست. سیاست شامل گروه‌هایی می‌شود که به عنوان دشمن با یکدیگر روبرو می‌شوند (اشمیت، ۱۹۳۲، ۲۸).

شاخص دوست/دشمن: اشمیت معتقد است که دشمنی واقعیت وجودی انسان است. از این حیث، معیار دوست/دشمن، نه استعاری بلکه واقعی است (میرهانریش، سایمونز، ۲۰۱۶، ۲۹۵). دشمنی سیاسی می‌تواند ریشه‌های متفاوتی داشته باشد و امر سیاسی از این جهت با دیگر حوزه‌های ارزشی متفاوت است. برای مثال، امر اخلاقی مبتنی بر تمایز بین خوب و بد اخلاقی، زیبایی‌شناختی بر تمایز بین زیبا و زشت و اقتصادی بر تمایز بین سودآور و زیان‌آور است. در حالی که تمایز سیاسی بین دوست و دشمن قابل تقلیل به هیچ تمایز خاصی اعم از زبانی، قومی، فرهنگی، مذهبی و ... که ممکن است نشانگر هویت و تفاوت جمعی باشد، نیست. اشتراوس^۴ نیز در نامه‌ای به اشمیت در سال ۱۹۳۲، «لهیات سیاسی اشمیت را این‌گونه خلاصه کرد:

³ Giambattista Vico

²G. Palmer Tom

² Žižek Slavoj

⁴ Hardt& Negri

⁵Strauss

چون انسان ذاتاً شر است، بنابراین به سلطه نیاز دارد؛ اما سلطه را می‌توان برقرار کرد، یعنی انسان‌ها تنها می‌توانند در اتحاد علیه دیگران متحد شوند. هر انجمنی از انسان‌ها لزوماً جدایی از انسان‌های دیگر است.
(اشترووس، ۲۰۰۷، ۱۲۲-۹۷).

البته نقدهای جدی به قاعده اشمیتی امر سیاسی وارد شده است؛ آن‌گونه که پیکون و گری اولمن^۱ ادعا می‌کنند:
در این قرن اکثر مارکسیست‌ها، نشمارکسیست‌ها و لیبرال‌ها به لحاظ فقدان یک نظریه سیاسی، از بدترین و وحشی‌ترین نظریات، از جمله نظریه امر سیاسی اشمیت سود جسته‌اند (پیکون و اولمن، ۱۹۹۰، ۳۴).

از این نظر، فکر اشمیت ممکن است «پادزهر لیبرالیسم» تلقی شده باشد. از نظر کندی، تمایز دوست/دشمن به عنوان واقعیت وجودی انسان، تصویر خشونت واقعی است (میرهانریش و سایمونز، ۲۰۱۶، ۲۹۶). بدیهی است که منظور اشمیت از امر سیاسی، یعنی چیزی مربوط به دولت، تعریف رضایت‌بخشی نیست. جایی که همه‌چیز سیاسی است، می‌توان نتیجه گرفت که چیز دیگری نیست و آشکارا چرخشی به حکومت توکالیتر^۲ بود.

علوم نیست که معیار دوست/دشمن شرط امکان وجود دولت است یا سازنده آن (میرهانریش، سایمونز، ۲۰۱۶، ۲۹۵).

نتیجه تصمیم‌گرایانه اخلاقی و غیرعقلانی امر سیاسی اشمیت ممکن است تا حدودی بیان‌گر صرف تصمیمات سیاسی ملموس او در حمایت از آدولف هیتلر باشد (راکو^۳، ۱۹۷۶، ۹).

به نظر می‌رسد این نقدها و بعضًا واهمه‌ها از بکارگیری و ترکیب نظریه اشمیت در سیاست، بیشتر از سوی متفکرین چپ مطرح شده است؛ خاصه ترکیب و ادغام خطروناک سوسیالیسم و اشمیتیسم، اشمیتیسم و سوسیالیزم اقتدارگرای چینی (تی. راینهارت، ۲۰۲۰). جکسون تی راینهارت در مقاله دوستی توکالیتر (اشمیت و چین معاصر)، دلائل گرایش به کارل اشمیت را این‌گونه بررسی می‌کند: چینی‌ها اکنون احساس می‌کنند تفکر لیلا^۴ با دانشمندان و دانشجویان چینی، این تمایل فraigیر در طیف‌های مختلف سیاسی وجود دارد که چین به یک دولت قوی‌تر نیاز دارد، نه یک دولت ضعیف (لیلا، ۲۰۱۶، ۹). بنابراین، تحلیل اشمیت در مورد بحران لیبرالیسم، یک بازار ایدئولوژیک برای دولت چین است که به کمک آن، چینی‌ها برای پایه‌گذاری اشکال جدید عاملیت سیاسی بر یک گفتمان ارزشی ضدغربی تلاش

¹ Piccon & Ulmen

² totalitarian

³ Alexandru Racu

³ Jackson T. Reinhhardt

⁴ Mark Lilla

می‌کند. مشروعیت‌بخشی نظریه‌های اشمیت به حکومت‌های تک‌حزبی سبب شده است تا گفتمان «اشمیت» برای چین مد روز و سودآور شود؛ لذا ارتباط اشمیت در چین صرفاً علمی نیست، بلکه اجتماعی و ژئوپلیتیک است (تی. راینهارت، ۲۰۲۰).

مفهوم جامعه سیاسی: در اندیشه اشمیت، هرجا که گروهی از مردم با تمایز خود از بیگانگان، از طریق ایجاد تمایز دوست و دشمن مایل به مشارکت در زندگی سیاسی باشند، یک جامعه سیاسی وجود دارد (اشمیت، ۱۹۳۲، ۴۳).

اشمیت به این چالش پاسخ می‌دهد که زندگی‌ای که متضمن تمایز دوست و دشمن نباشد، کم‌عمق، بی‌اهمیت و بی‌معنا خواهد بود؛ یک دنیای کاملاً غیرسیاسی که هدفی بالاتر از افزایش مصرف و لذت‌بردن از سرگرمی‌های مدرن برای انسان‌ها نخواهد داشت. این امر سیاست را به یک تکنیک ارزشی خنثی برای تأمین امکانات مادی تقلیل می‌دهد (اشمیت، ۱۹۸۸، ۶۲-۹۱). به عقیده او تا زمانی که یک قوم دارای هویت مشترک، آن اندازه قوی باشد که اعضاش را به‌خاطر حفظ گروه برای جنگیدن و مرگ تحریک کند، وجودی پیش‌افاق‌نونی خواهد داشت و تا زمانی که مردمی به این شکل وجود دارند، می‌توانند از طریق حمایت خود، یک دیکتاتوری مستقل به نام خود را حفظ کنند (اشمیت، ۱۹۸۸، ۳۶).

تر انسان‌شناسی منفی: اشمیت بارها این گزاره ژووف پرودون^۱ را تکرار می‌کند که:

هر کس انسانیت را فرامی‌خواند، می‌خواهد تقلب کند (میرهانریش و سایمونز، ۲۰۱۶، ۲۹۶).

وی اذعان می‌کند که این تر اخیر می‌تواند شکلی سکولار^۲ داشته باشد؛ مانند هابز یا ماکیاولی، که به عنوان ادعای توصیفی صرف، انسان ذاتاً برای انسان خطرناک است؛ اما اشمیت پیشنهاد می‌کند که این نسخه سکولار از انسان‌شناسی سیاسی منفی می‌تواند به این دیدگاه تبدیل شود که انسان اگرچه طبیعتاً خطرناک است، اما کمال پذیر است؛ یا به این دیدگاه که رفتار خطرناک انسان صرفاً پیامد احتمالی شکل اشتباہ سازمان اجتماعی است (اشمیت، ۱۹۸۸، ۵۳-۶۶).

برای ایجاد نیاز دائمی به اقتدار سیاسی، انسان‌شناسی سیاسی منفی^۳ باید قرائت الهیاتی داشته باشد که ماهیت خطرناک انسان را به عنوان یک نتیجه غیرقابل جبران گناه اولیه به تصویر بکشد. گرچه به عقیده کان^۴، اعتقاد به امکان رستگاری دنیوی درونی، پیروان هزاره‌ای ادیان آخرالزمانی، پیشامدرن و همچنین مدرن را، به پذیرش بازسازی کامل جامعه سوق داده است (کان، ۲۰۱۱، ۲۸۶).

علقه هویت سیاسی: از نظر اشمیت، برای تعلق هویتی، هریک از اعضای جامعه باید حاضر باشند در مبارزه با کسانی که به جامعه آن‌ها تعلق ندارند، جان خود را فدا نماید. البته اشمیت می‌داند که این امکان وجود دارد افرادی که مایل به شناسایی به این شکل نیستند، می‌توانند از نظر قانونی به عنوان شهروند شناخته شوند و طبق هنجره‌ایی که توسط برخی از قانون‌های اساسی مجاز است، مطیع قانون زندگی کنند.

¹ Joseph Proudhon

² secular

³ negative political anthropology

⁴ Kahn

انطباق شهروندی و ملت سیاسی: اشمیت پیشنهاد می‌کند که برای جلوگیری از این خطرات، باید اطمینان حاصل کرد که مرزهای ملت سیاسی و مرزهای شهروندی با هم مطابقت داشته باشد. این خواسته ادعای اشمیت را در اولین جمله از مفهوم امر سیاسی توضیح می‌دهد که:

مفهوم دولت مفهوم امر سیاسی را پیش‌فرض می‌گیرد (اشمیت، ۱۹۳۶، ۱۹).

به عقیده اشمیت انسان‌های درگیر جنگ هیچ‌گاه یکدیگر را به اسم نمی‌شناسند و دشمنی شخصی هم با یکدیگر ندارند؛ بلکه این تفکر حاکم بر شیوه زندگی سیاسی است که آن‌ها را درگیر مصالحه با هم یا جنگی فرآگیر علیه یکدیگر می‌نماید.

دیکتاتوری مستقل (تابوزدایی مفهوم دیکتاتوری): اشمیت به وضوح اشاره می‌کند که برای دستیابی به این هدف، یعنی تحقق یک دولت مشروع، یک دیکتاتور مستقل باید جامعه را با توصل به تمایز آشکار دوست و دشمن، همچنین از طریق سرکوب، حذف یا اخراج دشمنان داخلی که این مرز هویتی را تأیید نمی‌کنند، همگن نماید (اشمیت، ۱۹۳۲، ۴۸-۴۶). او ادعا می‌کند که مفهوم او از امر سیاسی جنگ‌طلبانه نیست. او جنگ را ستایش نمی‌کند، بلکه صرفاً ادعا می‌کند که جامعه‌ای که علاقه‌مند به زندگی سیاسی است، اگر متوجه شود موجودیت سیاسی‌اش در معرض تهدید است، باید مهیای جنگ باشد (اشمیت، ۱۹۳۲، ۳۵-۳۲)؛ لذا او برآن بود تا آن‌چه را که به عنوان یک تابو پیرامون مفهوم دیکتاتوری می‌دانست، حذف کند.

از نظر اشمیت، هر دولتی که قادر به اقدام قاطع باشد، باید یک عنصر دیکتاتوری را در قانون اساسی خود لحاظ کند. منشاء این واژه در شرع مسیحی دلالت بر تجمیع قوای مختلف، اعم از مجریه، مقنه و ... در دستان خداوند، بهدلیل وحدت و یکپارچگی مطلق در باری تعالی است. بر همین سیاق، اشمیت مفهوم وضع طبیعی را در مقابل وضع قرارداد اجتماعی درنظر گرفته است (آگامبن^۱، ۱۳۹۵). این نگاه اشمیت به دیکتاتوری، ریشه در مفهوم نظم و دل‌مشغولی مرکزی اشمیت و البته جامعه‌پذیری او دارد. آن‌گونه که لوکاج^۲ توضیح می‌دهد:

بدون نظم به‌سختی می‌توان زندگی فرهنگی یک کشور را در پرتگاه عصر مدرن همراه با ظهور بی‌خانمانی
ماورایی احیا و معنا کرد (میرهانریش، سایمونز، ۲۰۱۶، ۶).

امر سیاسی و نقد لیبرالیسم: درک اشمیت از امر سیاسی، مبنای نقد او از لیبرالیسم را فراهم می‌کند (هولمز^۳، ۱۹۹۳-۳۷). اشمیت یک مفروض بنیادی دارد و آن این که لیبرالیسم و دموکراسی نافی یکدیگرند (اشمیت، ۱۹۹۳، ۳۱) و دولت لیبرال، دولتی غیرسیاسی است (میرهانریش و سایمونز، ۲۰۱۶، ۲۹۵). اشمیت مدعی است لیبرالیسم تمایل دارد که نیاز به تصمیم‌گیری سیاسی واقعی را انکار کرده تا پیشنهاد کند که تشکیل گروه‌هایی که با ترسیم تمایز دوست و دشمن تشکیل می‌شوند، نه ضروری است و نه مطلوب؛ بنابراین، سیاست لیبرال به تلاش برای اهلی کردن دولت، به نام حمایت از آزادی فردی خلاصه می‌شود؛ اگرچه در وهله اول قادر به تشکیل جامعه سیاسی نیست (اشمیت، ۱۹۳۲، ۱۹۸۸، ۶۹-۷۹؛ اشمیت، ۱۹۳۲، ۳۳-۵۰).

¹ Agamben

² Georg Lukacs

³ Holmes

حمله به ایده آرمان شهری: اشمیت به مفاهیم خنثی‌گرایانه لیبرال همچون «آرمان شهری» حمله می‌کند؛ این که سیاست را می‌توان از تمام انرژی‌های جنگجویانه و آگوئیستی حذف کرد، استدلال می‌کند که تضاد در وجود انسان نهفته است. از این نظر یک ویژگی ریشه‌کن ناپذیر طبیعت، انسان‌شناختی انسان را تشکیل می‌دهد.

جامعه غربی چنان آزادی عمل گسترده‌ای برای ابتکارهای سیاسی اقتصادی و فکری مردم می‌آورد که بیم آن می‌رود وجود پیوندهای اجتماعی از دست برود؛ وجودی چون آگاهی ملی و فخر فرهنگی یا اخلاق انسان‌گرایانه (نولته^۱، ۱۳۹۶، ۱۱۲).

نقدهای غیرسیاسی: اشمیت به این چالش پاسخ می‌دهد که زندگی بدون تمایز دوست و دشمن، بی‌همیت و بی‌معناست. از نظر او چنین جهانی کاملاً غیرسیاسی می‌باشد و هدفی بالاتر از افزایش مصرف و لذت‌بردن از سرگرمی مدرن برای انسان‌ها ندارد. آشکارا چنین نقدهایی از چنین جامعه‌ای که از حیث بنیادی ریشه در نقد دموکراسی لیبرال دارد، یادآور نقدهایی از دیگر هموطنان اشمیت، همچون آدورنو و مارکوزه^۲ است (لسناف^۳، ۱۳۸۷، ۸۵).

برخی از مفسران خصوصی اشمیت با سیاست‌زدایی لیبرال را این گونه توضیح داده‌اند که تمایل به تمایز بین دوست و دشمن یک وظیفه الهیاتی است (هررو^۴، ۲۰۱۵؛ ۱۴۳)؛ لذا دوست/دشمن همان خدا و شیطان در اندیشه الهیاتی است (اشمیت، ۱۳۹۵، ۴۲)، که آشتی‌ناپذیری آن دو در نظام کیهانی مسیوق است.

نقدهای سیاست‌زدایی لیبرال: اشمیت در الهیات سیاسی استدلال می‌کند که تمام مفاهیم کلیدی دکترین مدرن دولت، مفاهیم الهیاتی سکولارشده هستند که نشان‌دهنده نیاز به استفاده مفاهیم نظریه سیاسی به یک پایه الهیاتی دارد (اشمیت، ۲۰۱۲، ۵۳-۶۶). هگل^۵ هم می‌گوید هرچه جامعه‌ای بیشتر تابع یک دولت کاملاً سازمان یافته عقلانی باشد، بیشتر شاهد بازگشت نفی انتزاعی در قالب خشونت غیرعقلانی خواهدبود (ژیژک، ۱۳۹۷، ۸۱-۸۲)؛ گرچه اشمیت امیدوار است که این مبارزه تداوم وجود دشمنی سیاسی را تضمین کرده، از پیروزی سیاست‌زدایی لیبرال^۶ جلوگیری کند (اشمیت، ۱۹۳۲، ۷-۳۶).

بی‌ثباتی ذاتی لیبرالیسم: اشمیت معتقد است که لیبرالیسم ذاتاً بی‌ثبات است؛ زیرا هویت سیاسی را انکار کرده، امکان پرورش ایدئولوژی‌های سیاسی دیگر را فراهم، مردم را از مشارکت برابر در سیاست و در عین حال گرایش به منافع یکدیگر محروم می‌کند. **نقدهای بازار آزاد لیبرال و استثمار:** از نظر اشمیت، تجارت آزاد جایگزین مسالمات‌آمیز جنگ نمی‌باشد و صرفاً پوششی برای شکل وحشیانه‌تر استثمار است. نقدهای اشمیت آشکارا یادآور نقدهای جریان‌های چپ، خاصه چپ نو در غرب است. در چنین جامعه جهانی‌ای،

¹ Nolte

² Adorno & Marcuse

³ Lessnoff

⁴ Herrero

⁵ Hegel

⁶ Depoliticized Liberals

دیگر ملت‌هایی در قالب نهادهای سیاسی، مبارزات طبقاتی و گروههای دشمن وجود نخواهد داشت. برای اشمیت- و برای اشتراوس، یونگر^۱ و دیگران از آن سنت- دنیای «سیاسی‌زادای» شده به معنای دنیای بی‌جدیتی و «سرگرمی» محض خواهد بود.

نقد نظریه اکثریت قانون اساسی دموکراتیک: تصور اشمیت از سیاست به شدت به این تمایل دارد که دموکراسی را به‌طور بنیادی از لیبرالیسم و بحث‌برانگیزتر از رویه‌های قانون‌گذاری شده انتخابات مردمی و قانون‌گذاری پارلمانی که مشخصه عملکرد معمولی دموکراسی مدرن است، جدا کند. اشمیت در کتاب «بحran دموکراسی پارلمانی»، دموکراسی را حکومت بر خود مردم می‌داند. در یک سیاست دموکراتیک، تصمیمات اتخاذ شده توسط حاکمان، بیانگر اراده مردم است (اشمیت، ۱۹۸۸، ۲۵-۶). اشمیت می‌پرسد که اگر اکثریتی می‌تواند بر یک اقلیت غلبه کند و اراده آن را با اراده مردم یکی کند، چرا نباید اراده یک اقلیت، تجلی اراده مردم باشد؟ اگر گروهی از انقلابیون دموکراتیک بخواهند در جامعه‌ای که اکثر مردم با اصل دموکراسی مخالف هستند، دموکراسی برقرار کنند، چه؟ اشمیت پیشنهاد می‌کند که چنین دیکتاتوری همچنان باید دموکراتیک تلقی شود؛ زیرا همچنان به این ایده متول می‌شود که حکومت سیاسی باید بر اساس اراده مردم باشد (اشمیت، ۱۹۸۸، ۳۰)؛ لذا وقتی کسی این ادعا را بپذیرد، نتیجه‌ای که اشمیت قصد دارد در «بحran دموکراسی پارلمانی» ایجاد کند، چنین به‌دست می‌آید: «نهادهای انتخاباتی که ما معمولاً از نظر پارادایمی دموکراتیک می‌دانیم، در حقیقت، با اصل دموکراسی ارتباط تنگانگی ندارند» (اشمیت، ۱۹۸۸، ۳۲). این نتیجه‌گیری قطعاً اغراق‌آمیز می‌باشد؛ چون دیکتاتوری دموکراتیک، حتی اگر برای استقرار دموکراسی حیاتی باشد، استثنایی و از نظر زمانی محدود است.

نقد تکرگرایی لیبرال دموکراتیک (برابری سیاسی انحصاری): اشمیت این مشکل را در نظریه قانون اساسی خود تصدیق کرده، ادعا می‌کند ایده‌ای که آن حکومت سیاسی مشروع باید به خواست مردم جلب شود، بر ارزش برابری سیاسی مبنی است؛ برابری سیاسی‌ای که ما را به انکار تفاوت‌های طبیعی در وضعیت بین شهروندان متعهد می‌کند. فی‌نفسه هیچ شهروندی بیش از هر شهروند دیگری حق تصاحب قدرت سیاسی را ندارد؛ بنابراین هر شهروندی، باید تا آن جا که امکان‌پذیر باشد، با شرایط مساوی در اعمال حاکمیت سیاسی شرکت کند. با این حال، امتیاز اشمیت به ارزش برابری با پیچیدگی همراه است. اشمیت استدلال می‌کند که برابری سیاسی‌ای که یک جامعه سیاسی را تشکیل می‌دهد، نمی‌تواند مبنی بر برابری غیرانحصاری همه انسان‌ها به عنوان افراد اخلاقی باشد. وینستون چرچیل^۲ لطیفه‌ای قدیمی درباره دموکراسی دارد:

دموکراسی بدترین نظام سیاسی ممکن است که نظام‌های دیگر بدتر از آن هستند و جامعه اداره شده غربی توحشی در لباس تمدن، نقطه اوج از خودبیگانگی و عامل فروپاشی فرد خودآئین و ... است؛ لذا باید از این نظام دموکراسی حمایت کرد (ژرژک، ۱۳۸۷، ۷۴).

پیروزی جهان آزاد بر کمونیسم با تضعیف هویت‌های جمعی جهانی و بدون دشمن، اکنون امکان‌پذیر شده است (موفه، ۱۳۹۸، ۲).

¹ Junger

¹ Winston Churchill

اشمیت در ادامه، دموکراسی را به عنوان یک نظام سیاسی تعریف می‌کند که با هویت فرمانروا و فرمانبرداران مشخص می‌شود. پژوهشگر از این گزاره اشمیتی، این گونه مستفاد کرد که تنها در صورت هویت واحد حاکم و جامعه، می‌توان تصور کرد که جامعه در زمان تصمیم، به مثابه یک کل واحد ظاهر شده است (اشمیت، ۱۹۸۸، ۸-۱۷). اگر همه کسانی که با هم به عنوان شهروندان قانونی به رسمیت شناخته شده دریک کشور دموکراتیک متکی به قاعده دوست/دشمن زندگی می‌کنند، آن‌وقت مشارکت برابر همه شهروندان در روند سیاسی و انتصاب مقامات در انتخابات، در واقع از الزامات خواهد بود.

از رهگذر عدالت سیاسی دموکراتیک، می‌توان نتایج فرآیند سیاسی را با اراده مردم شناسایی کرد و آن‌ها را از نظر دموکراتیک مشروع دانست، حتی اگر برخی از شهروندان خود را در اقلیت موقعت بیابند (اشمیت؛ ۱۹۸۸، ۱۰-۱۴). اگر برخلاف تصور اولیه ما، کسانی که به عنوان شهروندان قانونی در یک دولت دموکراتیک زندگی می‌کنند، هویت سیاسی به معنای اشمیتی را نداشته باشند، دیگر هویت حاکمان با همه حکومت‌شوندگان به دست نخواهد آمد و دولت دموکراتیک تشکیل شده دیگر واقعاً دموکراتیک نخواهد بود و حکومت اکثریت به شکلی نامشروع از حکومت غیرمستقیم یک جناح اجتماعی بر جناح دیگر تنزل خواهد یافت.

تقدم واحد سیاسی برقرارداد اجتماعی: اشمیت همچنین در نظریه مشروطه خود استدلال می‌کند که قانون اساسی دموکراتیک، محصول اعمال قدرت تشکیل‌دهنده از سوی یک عده مردم متحده سیاسی است. ایجاد یک قانون اساسی دموکراتیک را نباید در امتداد خطوط یک قرارداد اجتماعی در نظر گرفت؛ زیرا همانطور که در مفهوم امر سیاسی توضیح داده شده است، وجود قبلی، یک مردم را به عنوان یک وحدت سیاسی پیش‌فرض می‌گیرد (اشمیت، ۲۰۰۸، ۱۱۲).

نکته جالب توجه مفهوم مردم در اندیشه اشمیت است. اشمیت استدلال می‌کند که اگر مردم از قبل وجود نداشته‌اند، نمی‌توانستند برای خود قانون اساسی ایجاد کنند و قانون اساسی‌ای که خود مردم به خود نداده، قانون اساسی دموکراتیک نخواهد بود. به تعبیر محقق، واحد سیاسی بر قرارداد اجتماعی تقدم دارد؛ لیکن قانون اساسی دموکراتیک تنها صورت و شکل وجود سیاسی را مشخص می‌کند. به تعبیر ساده‌تر محتوای واحد سیاسی ماقبل از قرارداد است و قرارداد اجتماعی صورت و فرمال جامعه سیاسی است. تا زمانی که مردم وجود دارند، می‌توانند تصمیم بگیرند که قانون اساسی جدیدی پدید آورند (اشمیت، ۲۰۰۸، ۱۴۰).

همسان‌سازی نسبی رئیس‌جمهور و دیکتاتور مستقل: اشمیت با همسان‌سازی نسبی رئیس‌جمهور با یک دیکتاتور مستقل، از تفسیر گسترده غیرمعمول اختیارات رئیس‌جمهور دفاع کرد که در واقع همه حقوق قانون اساسی را در معرض دخالت اختیاری قوه مجریه به رئیس‌جمهور می‌داد. از نظر اشمیت، آزادی‌های فردی حتی در مواردی که قانون اساسی تضمین شده باشد، باید به عنوان امتیازات دولت به فرد در نظر گرفته شود؛ زیرا در وهله آخر، از طریق تصمیم حاکمیتی در وضعیت استثنای تعلیق می‌شود (اشمیت؛ ۲۰۰۸، ۸۰). علاوه بر این، اشمیت شدیداً با این ایده که حفاظت از قانون اساسی باید به یک دادگاه قانون اساسی واگذار شود، مبارزه کرد. با استدلال اشمیت، دادگاه قانون اساسی یا باید خود را به موارد بحث‌برانگیزی محدود کند که در آن قانون اساسی راهنمایی قاطع ارائه می‌کند یا مسئولیت تعیین هویت سیاسی مردم را بر عهده بگیرد. از نظر اشمیت، اگر دادگاهی این مسئولیت را پیذیرد، به همان اندازه

که تلاشی رسمی برای ایجاد تغییر اساسی در قانون اساسی است، غصب نامشروع قدرت تشکیل‌دهنده مردم نیز می‌باشد (اشمیت، ۲۰۱۸، ۱۲).

اشمیت ظاهراً امیدوار بود که در طول سال‌های ثبات نسبی جمهوری وايمار، دیكتاتوری ریاست‌جمهوری در دفاع از قانون اساسی موجود برای ایجاد شرایط عادی، کافی باشد و به جمهوری وايمار اجازه عملکرد بدهد؛ اما این امید او در بحران نهایی جمهوری وايمار به نامیدی گرایید. نوشه‌های اشمیت در طول آن بحران، شروع به بازی با این دیدگاه کردند که رئیس‌جمهور باید تلاش کند نقشی بسیار نزدیک‌تر به دیکتاتوری کامل حاکمیتی ایفا کند. این پروژه زمانی شکست خورد که نازی‌ها توансند از طریق نوعی سوءاستفاده از رویه قانون اساسی که اشمیت نسبت به آن هشدار داده بود، قدرت را به دست گرفته (کندی، ۲۰۰۴، ۸۳–۱۵۴)، نظریه هویت‌گرایانه دموکراسی به اصطلاح نژادپرستانه تبدیل شود. ادعای (یا امید) او به این بود که نازی‌ها با موقیت به حالت عادی بازگردند؛ لیکن به‌زعم اشمیت، جنبش ناسیونال سوسیالیسم آلمانی توanstه بود اعمال قدرت تشکیل‌دهنده را سازماندهی کرده، قانون اساسی جدیدی ایجاد کند.

از این‌رو، می‌توان مدعی شد که نظریه سیاسی و قانون اساسی اشمیت، حکایت از مشروعيت حکومت هیتلر است و فرض یک ناپیوستگی رادیکال بین دیدگاه‌های اشمیت قبل و بعد از ۱۹۳۳ غیرمنطقی به نظر می‌رسد (دیزنهاوس، ۱۹۹۷، ۱۰۱–۸۲؛ شوئمن، ۱۹۹۹، ۳۹–۱۱۳؛ هافمن^۱، ۲۰۰۸، ۱۵۲).

در یک برداشت کلی‌تر، می‌شود سه تحول عمده را در اندیشه حقوقی سیاسی اشمیت درخصوص بازسازی مفهوم دولت رდیابی کرد؛ بهویژه وقتی اشمیت در سال ۱۹۳۳–۳۴، تفکر هنجارگرای خود را به نفع تفکر انضمامی رها می‌کند، ایده نژاد به پایه و بنیاد اندیشه سیاسی حقوقی او تبدیل می‌گردد:

- (۱) تغییر از یک دولت لیبرال دموکرات بی‌طرف به دولت تک‌حزبی جدید یا دولت پیشناز تحت سلطه یک جنبش
- (۲) تبدیل قدرت مستقل به رهبری مستقل (دیکتاتوری مستقل)
- (۳) تبدیل اصل برابری قانونی لیبرال به برابری نژادی

نتیجه‌گیری

این پژوهش تلاش نمود تا نظام سیاسی مطلوب در الهیات سیاسی اشمیت را در منظومه‌ای از مفاهیم کلیدی در آثار او جستجو نموده، نشان دهد که نظام سیاسی مطلوب اشمیت، دموکراسی رادیکال هویت‌گرایی است؛ زیرا در اندیشه اشمیت، دموکراسی مترادف با بازگشت به جوهر سیاسی دولت است که ریشه در وحدت یک قوم خاص داشته، واجد یک هویت سیاسی خاص است. به نظر اشمیت، دولت که حاصل این هویت اولیه است، هم برای لیبرال‌ها و هم برای مارکسیست‌ها به عنوان یک ابزار و ماشین عمل می‌کند. اشمیت مستقل از هر هدف و اعتقاد سیاسی نشان می‌دهد که دولت به مثابه ماشین و ابزار ساخته دست انسان، چگونه خدای فانی را سرنگون می‌کند. طبق گفته اشمیت، هابز راه فرار برای کسانی که تاب مقاومت در برابر حاکم را ندارند را مهیا نموده است؛ اما برای دستیابی به امنیت

^۱ Hoffmann

لویاتان اطاعت بدون قید و شرط را می‌طلبد؛ چون اوست که مشخص می‌کند عدالت چیست و چه چیزی درست یا نادرست است؛ خطا چیست و حقیقت چیست؟ حتی حاکم است که معلوم می‌کند معجزه (استثنای) چیست. این جاست که اهمیت معجزه (وضعیت استثنای) به حوزه سیاسی وارد می‌شود. علاوه براین، اشمیت تأکید می‌کند همین که جمعی معیار دوست و دشمن را مشخص می‌کنند، جامعه سیاسی شکل می‌گیرد. از این نظر، اجتماع سیاسی محصول قراداد اجتماعی نیست، بلکه محصول امر سیاسی (مرز دوست/ دشمن) است. از این منظر، جامعه سیاسی پیشاپرداز است، نه محصول قرارداد.

درواقع در متن امر سیاسی منبعث از الهیات^۱، مفهوم بنیادی انسان‌شناسی منفی استوار است. به باور اشمیت، تمامی اندیشه سیاسی اصیل ریشه در همین انسان‌شناسی منفی دارد. نتیجه آن که با این تعریف، ملت (ملیت) سیاسی با شهروندی منطبق است؛ ملیتی کاملاً هویت‌گرا که درواقع نقد اشمیت از لیبرالیسم با همین نکته آغاز می‌شود؛ این که لیبرال دموکراسی با پذیرش تنوع ابعاد شهروندی از تأسیس اجتماعی ناتوان است. به باور اشمیت، این شاخص‌هاست که نشان می‌دهد لیبرالیسم از ارائه شاخص‌های اساسی هویت که لازمه تصمیم راستین سیاسی (تصمیم در وضعیت استثنای) می‌باشد، ناتوان است؛ زیرا حاکم تنها کسی است که در وضعیت استثنای تصمیم می‌گیرد. اشمیت نشان می‌دهد که نظام‌های پارلمانی دموکراتیک چگونه با دست به دست کردن لواح از طریق گفتگو، از تصمیم اصیل سیاسی (تصمیم در وضعیت استثنای) ناتوان هستند. این همان بحران بزرگ در نظام‌های پارلمانی لیبرال است که او آن را سیاست‌زادی لیبرال می‌داند؛ زیرا در اندیشه اشمیت، امر سیاسی بنیان اصیل هویت‌یابی سیاسی، با تأکید بر شاخص دوست/ دشمن است؛ چراکه تفاوت امر سیاسی با حوزه‌های دیگر همچون اخلاق و اقتصاد همین است. امر سیاسی مفهومی با بالاترین حد اختلاف (کشتن دشمن) و بالاترین حد همکاری (ایشاره جان برای جامعه خودی) است.

نکته قابل توجه دیگر از حیث تیجه آن که، ظهور دیکتاتوری ریشه در ظهور اجتماع سیاسی با اتکا به امر سیاسی دوست/ دشمن دارد و دیگر این که امر سیاسی، قلمروی عمومی است نه خصوصی. سیاست عرصه رویارویی جوامعی است که هم‌دیگر را دشمن می‌پندازند. از این نظر، دیکتاتوری مستقل محتوای دموکراتیک دارد؛ اگرچه اشمیت مخالف بنیان‌های آزادی اقتصادی لیبرال نیست؛ اما لیبرالیسم را در ساخت سیاسی ناکام می‌داند و در یک جمع‌بندی می‌توان به طرح این فرض مبادرت کرد که نظام سیاسی مطلوب در الهیات سیاسی اشمیت، حکومتی از نوع دموکراسی رادیکال هویت‌گرایست که واجد ظرفیت بالایی از دیکتاتوری مستقل است.

References

- Abolhasani, E.; ShamsiniGhiathvand, H.; AbdulahiDehaki, M. & QaemPanah, S. (2021). Comparative Study of Relationship between Politics and Religion in the Thought of Carl Schmitt and Mohammad Mojtabah Shabestari, *Political and International Researches Quarterly*, 12(48), 21-40. (In Persian)

¹ theology

- Afkham, A; Zarvani, M. & Elmi, Q. (2020). Comparison between Political Theology of Johannes Baptist Metz and Carl Schmitt, *Journal of Religious Studies*, 14(27), 155-178. (In Persian) <https://doi.org/10.22059/jrm.2020.303070.630068>
- Agamben, G. (2015). *State of Exception*, translated by P. Imani, 2nd edition, Ney. (In Persian)
- Ahmadvand, S. & Ensafi, M. (2021). The concept of Katechon and the foundation of modern political thought (theological-political debates between Hobbes, Schmitt and Agamben), *Research in Theoretical Politics*, 16(30), 217-246. (In Persian)
- Akbari, M; Hosseini Beheshti, S. A. R. & Maleki, S. (2014). Exception Logic in the Political Philosophy of Carl Schmitt, *Analytical Philosophy*, 26(11), 65-102. (In Persian)
- Anvari, S. & koulayi, E. (2020). Influence of German Revolutionary Conservatism on New Eurasianism, the Relation between Carl Schmitt and Alexander Dugin, *Political and International Approaches*, 12(1), 43-66. (In Persian) <https://doi.org/10.29252/piaj.2020.100628>
- Appiah, k .A. (2008). *Thinking It Through: An Introduction to Contemporary Philosophy*, translated by H. Valeh, Gam-e No Publications. (In Persian).
- Bashiriyyeh, H. (2012). *The History of the ideas of liberalism and conservatism*, Ney. (In Persian)
- Balakrishnan, G. (2000). *The Enemy: An Intellectual Portrait of Carl Schmitt*, Verso.
- Baumer, F. L. V. (2001). *Main Currents of Western Thought*, translated by H. Bashiriyyeh. Ney. (In Persian)
- Bendersky, J. W. (1983). *Carl Schmitt: Theorist for the Reich*, Princeton University Press.
- Cristi, R. (1998). *Carl Schmitt and Authoritarian Liberalism. Strong State, Free Economy*, University of Wales Press.
- Daly, G. & Žižek, S. (2007). *Conservation with Žižek (opening the space of philosophy)*, translated by M. Golmohammadi, Gam-e Nou. (In Persian)
- Dyzenhaus, D. (ed.) (1998). *Law as Politics. Carl Schmitt's Critique of Liberalism*, Duke University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctv11hpj9h>
- Eslami, S. (2014). China from the valley of tears to authoritarian capitalism, *International Political Economy Quarterly*, 1(1), 62-74. (In Persian)
- Ghourchi, M.; Ghezelsofla, M. T. & Mousavian, S. S. (2021). Carl Schmitt's thought and the problem of reactive identities, *Contemporary Political Geography*, 18(67), 25-37. (In Persian)
- Gottfried, P. E. (1990). *Carl Schmitt: Politics and Theory (Contributions in Political Science)*, Greenwood Press.
- Gross, R. (2007). *Carl Schmitt and the Jews: The "Jewish Question", the Holocaust, and German Legal Theory*, University of Wisconsin Press.
- Hamidi, S. (2015). Theological narrative of the political matter in the thought of Carl Schmidt, *Research in Theoretical Politics*, 10(18), 25-47. (In Persian)
- Hardt, M. & Negri, A. (2001), *Empire*. Harvard University Press.
- Herrero, M. (2015). *The Political Discourse of Carl Schmitt: A Mystic of Order*, Rowman & Littlefield.
- Heydari, A. A. & Cavandi, R. (2016). The Political Theology and the Exception: Carl Schmitt and the Problem of Sovereignty, *Philosophy*, 44(1), 33-49. (In Persian) <https://doi.org/10.22059/jop.2016.61241>
- Hobbes, T. (2001). *Leviathan*, translated by H. Bashiriyyeh, Ney. (In Persian)
- Hoffman, J. & Graham, P. (2008). *Introduction to Political Theory*. Routledge.

- Holmes, S. (1993). *The Anatomy of Antiliberalism*, Harvard University Press.
- Hosseini, S. A. (2017). *Survey of the Modern Christian Theology*, Publications of Imam Khomeini Educational and Research Institute. (In Persian)
- Hosseini, S. R. (2021). Coronavirus pandemic crisis and the need for a moral reproduction of human freedom in political theology (Focusing on the votes of Spinoza and Carl Schmitt), *Contemporary Political Studies*, 11(4), 97-114. (In Persian) <https://doi.org/10.30465/cps.2021.37236.2828>
- Kahn, P. W. (2011). *Political Theology. Four New Chapters on the Concept of Sovereignty*, Columbia University Press.
- Kennedy, E. (2004). *Constitutional Failure. Carl Schmitt in Weimar*, Duke University Press.
- Lesenoff, M. H. (2007). *The Political Philosophers of the 20th Century*, translated by K. Deihimi, Kouchak. (In Persian)
- Linz, J. J. (2000). *Totalitarian and Authoritarian Regimes*. Lynne Rienner Publisher.
- Lowitt, K. (2017). *Meaning in History*, 2nd edition, translated by S. Haji Naseri & Z. Ebrahimi, Elmi and Farhangi Publications. (In Persian)
- Mauss, I. (1980). *Bürgerliche Rechtstheorie und Faschismus. Zur sozialen Funktion und aktuellen Wirkung der Theorie Carl Schmitts*, Wilhelm Fink.
- Mehring, R. (2009). *Carl Schmitt: Aufstieg und Fall. Eine Biographie*, C. H. Beck.
- Meier, H. (1998). *The Lesson of Carl Schmitt: four chapters on the distinction between political theology and political philosophy*, Chicago University Press.
- Meierhenrich, J. & Simons, O. (2016). *The Oxford Handbook of Carl Schmitt*, Oxford University Press.
- Mouffe, C. (2012). *The Return of the Political*, translated by A. Aghvami Moghadam, Rokhdad-e No Publication. (In Persian)
- Mouffe, C. (2013). *On the Political*, translated by J. Mohseni Dareh-Bidi, Shabkhiz Publication. (In Persian)
- Lilla, M. (2016). The End of Identity Liberalism, *The New York Times*. https://www.nytimes.com/2016/11/20/opinion/sunday/the-end-of-identity-liberalism.html?_r=0
- Nash, K. (2015). *Contemporary Political Sociology: Globalization, Politics, Power*, translated by M. T. Delforooz, 14th edition, Kavir Publications. (In Persian)
- Nazari, A. A. (2016). Critique and deconstruction of the concept of political liberalism and the theory of Carl Schmitt, *Politics*, 45(4), 991-1014. (In Persian) <https://doi.org/10.22059/jpq.2015.55955>
- Nazari, A. A. (2016). Schmitt and the Political Matter: Reconstructing a Controversial Portrait, *Critical Studies in and Programs of Human Sciences*, 16(4), 177-199. (In Persian)
- Nolte, E. (2016). *20th Century Ideologies of Violence*, translated by M. Tadayoni, Qoqnoos Publications. (In Persian)
- O'Neal, p. (2007). *Essentials of Comparative Politics*, translated by S. Mirtorabi, Qoumes Publication. (In Persian)

- Palmer, T. G. (2016). *Carl Schmitt: The Philosopher of Conflict Who Inspired Both the Left and the Right.* <https://fee.org/articles/carl-schmitt-the-philosopher-of-conflict-who-inspired-both-the-left-and-the-right>.
- Piccone, P. & Ulmen, G. L. (1990). Schmitt's "Testament" and the Future of Europe, *TELOS Press*, 1990(83), 3-34. <https://doi.org/10.3817/0390083003>
- Posner, E. & Vermeule, A. (2010). *The Executive Unbound after the Madisonian Republic*, Oxford University Press.
- Racu, A. (2011). *The Friend/ Enemy Distinction and its Ethical Implications: A Critical Analysis of Carl Schmitt's Political Thought*. Gnosis.
- Reinhardt, J. T. (2020). Totalitarian Friendship: Carl Schmitt in Contemporary China, 12(7), 1/1. <http://www.inquiriesjournal.com/articles/1784/totalitarian-friendship-carl-schmitt-in-contemporary-china>
- Sadeghi, F. (2017). *Constituent Power: Sovereignty or Politics*, Negah-e Moaser Publications. (In Persian)
- Shakourzadeh, P. & Baqershahi, A. N. (2019). Badiou's Reading of Saint Paul, *Philosophical Investigations of University of Tabriz*, 14(30), 165-183. (In Persian) <https://doi.org/10.22034/jpiut.2020.34613.2362>
- Schmitt, C. (2013). *Political Theology*, Vol. 1, translated by L. Chamankhah, Negah-e Moaser Publications. (In Persian)
- Schmitt, C. (2013). Concept of the Political, translated by Y. Jeyrani & R. Namazi, Qoqous publications. (In Persian)
- Scheuerman, W. E. (2006). Carl Schmitt and the Road to Abu Ghraib, *Constellations*, 13(1), 24–108. <https://doi.org/10.1111/j.1351-0487.2006.00443.x>
- Schupmann, B. A. (2017). *Carl Schmitt's State and Constitutional Theory: A Critical Analysis*, Oxford University Press.
- Schwab, G. (1989). *The Challenge of the Exception. An Introduction to the Political Ideas of Carl Schmitt between 1921 and 1936*, Greenwood Press.
- Sinaeian, M. (2022). Political Theology: Essence and Limits of a Problem, *Sophia Perennis [Javidan-e Kherad]*, 40(18), 119-146. (In Persian) <https://doi.org/10.22034/iw.2022.332961.1605>
- Strauss, L. (2007). Notes on Carl Schmitt, the Concept of the Political, translated by H. J. Lomax, in C. Schmitt, *The Concept of the Political*. Expanded Edition, translated by George Schwab, University of Chicago Press.
- Tabatabai, J. (2015). *The History of New Political Thought in Europe, Vol. 1: from infancy to the French revolution, 3rd volume: modern systems in political thought*, 2nd edition, Minouy-e Kherad Publications. (In Persian)
- Žižek, S. (2016). *Violence*, translated by A. R. Paknahad, 7th edition, Ney. (In Persian)
- Žižek, S. (2017). *The Year of Dreaming Dangerously*, translated by S. Najafi and R. Bouzari, Hermes Publications. (In Persian)